

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оприлюднення персонального складу коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (реєстр. № 9024 від 29 серпня 2018 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол № 76) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оприлюднення персонального складу коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (реєстр. № 9024 від 29 серпня 2018 року), поданий народним депутатом України Шуфричем Н.І. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою «приведення окремих положень Регламенту Верховної Ради України у відповідність з положеннями Конституції України, унормування організації і порядку діяльності Верховної Ради України шляхом законодавчого закріплення статусу коаліції як органу Верховної Ради України, визначення порядку її формування та забезпечення її діяльності, оприлюднення та оновлення станом на поточний час інформації щодо персонального складу коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді у відповідному розділі на офіційному веб-сайті Верховної Ради України».

Для досягнення мети автором пропонується внести відповідні зміни до Регламенту Верховної Ради України, зокрема, доповнивши його окремою 12 главою щодо порядку утворення коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, строків її формування, організації її діяльності, участі її у формуванні Кабінету Міністрів України, припинення її діяльності та стосовно депутатської фракції з правами коаліції.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є демократичною, правовою державою, республікою (стаття 1).

Згідно з Конституцією України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України; органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 6, частина друга статті 19).

Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні, згідно статті 75 Основного Закону України. Її конституційний склад - чотириста п'ятдесят народних депутатів України, які обираються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років (частина перша статті 76).

Організація і порядок діяльності Верховної Ради України за Конституцією України визначаються виключно законами України (пункт 21 частини першої статті 92).

Відповідно до пунктів п'ятого, дев'ятого статті 83 Основного Закону України порядок роботи Верховної Ради України, засади формування, організації діяльності та припинення діяльності коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Прийняття Регламенту Верховної Ради України Основний Закон України відносить до повноважень Верховної Ради України (пункт 15 частини першої статті 85). Регламент Верховної Ради України, затверджений Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 року № 1861-VI (далі – Регламент), визначає порядок роботи Верховної Ради України, її органів та посадових осіб, засади формування, організації діяльності та припинення діяльності депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді, що встановлюються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та законами України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України (частина перша статті 1 Регламенту).

Суб'єктом законодавчої ініціативи запропоновано внести зміни до частини першої статті 1, частини першої статті 7 Регламенту та доповнити його окремою 12 главою, зокрема щодо порядку утворення коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, строків її формування, організації її

діяльності, участі її у формуванні Кабінету Міністрів України, припинення її діяльності та стосовно депутатської фракції з правами коаліції.

Згідно Конституції України у Верховній Раді України за результатами виборів і на основі узгодження політичних позицій формується коаліція депутатських фракцій, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України (частина шоста статті 83). Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України формується протягом одного місяця з дня відкриття першого засідання Верховної Ради України, що проводиться після чергових або позачергових виборів Верховної Ради України, або протягом місяця з дня припинення діяльності коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України (пункт сьомий статті 83).

Якщо протягом одного місяця у Верховній Раді України не сформовано коаліцію депутатських фракцій відповідно до статті 83 цієї Конституції, Президент України має право достроково припинити повноваження Верховної Ради України (пункт 1 частини другої статті 90 Конституції України).

Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України викладеної у Рішенні від 25 червня 2008 року № 12-рп/2008 за Конституцією України фракційне структурування Верховної Ради України і формування коаліції є обов'язковими умовами її повноважності (абзац другий підпункту 5.3 пункту 5 мотивувальної частини).

Розглядаючи положення Законопроекту, що стосуються оприлюднення відомостей про персональний склад коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (абзац 2 пункту шостого статті 61), слід враховувати Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012, у якому зазначається, що перебування особи на посаді, пов'язаній зі здійсненням функцій держави або органів місцевого самоврядування, передбачає не тільки гарантії захисту прав цієї особи, а й додаткові правові обтяження. Публічний характер як самих органів - суб'єктів владних повноважень, так і їх посадових осіб вимагає оприлюднення певної інформації для формування громадської думки про довіру до влади та підтримку її авторитету у суспільстві (абзац перший підпункту 3.3. пункту 3 мотивувальної частини).

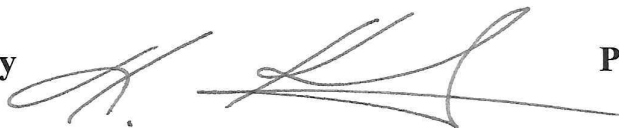
Законодавча ініціатива є предметом правового регулювання Закону та узгоджується з наведеними нормами Основного Закону України і належить до повноважень парламенту.

Прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оприлюднення персонального складу коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді на

офіційному веб-сайті Верховної Ради України (реєстр. № 9024 від 29 серпня 2018 року), поданий народним депутатом України Шуфричем Н.І., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevych.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ